

Y BIL AWDURDODAU CYHOEDDUS (TWYLL, GWALLAU AC ADENNILL)
MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL ATODOL (MEMORANDWM RHIF 3)

1. Gosodir y memorandwm cydsyniad deddfwriaethol hwn o dan Reol Sefydlog ("RhS") 29 sy'n rhagnodi bod rhaid gosod memorandwm cydsyniad deddfwriaethol, ac y ceir cyflwyno cynnig cydsyniad deddfwriaethol, gerbron Senedd Cymru os yw Bil gan Senedd y DU yn gwneud darpariaeth o ran Cymru sy'n rhoi sylw i faterion datganoledig.
2. Cyflwynwyd y Bil Awdurdodau Cyhoeddus (Twyll, Gwallau ac Adennill) ("y Bil") yn Nhŷ'r Cyffredin ar 22 Ionawr 2025. Gosodwyd memorandwm cydsyniad deddfwriaethol ar 7 Chwefror 2025 a gellir dod o hyd iddo yn <https://senedd.cymru/media/tkjm3q/lcm-ld16978-w.pdf>
3. Gosodwyd memorandwm cydsyniad deddfwriaethol atodol ar 6 Mawrth 2025 [Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol: Y Bil Awdurdodau Cyhoeddus \(Twyll, Gwallau ac Adennill\)](#).
4. Ar 23 Ebrill 2025, cyflwynwyd gwelliannau pellach gan y Llywodraeth yn ystod y cyfnod Adrodd yn Nhŷ'r Cyffredin.

Amcanion y Polisi

5. Mae amcanion polisi datganedig Llywodraeth y DU yn parhau fel y'u nodwyd yn y memorandwm cydsyniad deddfwriaethol cyntaf a osodwyd ar 7 Chwefror 2025 ([lcm-ld16978-w.pdf](#)).

Crynodeb o'r Bil

6. Noddir y Bil gan yr Adran Gwaith a Phensiynau a Swyddfa Cabinet y DU.
7. Darparwyd crynodeb o'r Bil yn y memorandwm cydsyniad deddfwriaethol cyntaf, ac mae'n dal yn gywir.
8. Mae swyddogion Llywodraeth Cymru a swyddogion Llywodraeth y DU wedi parhau i fod mewn cysylltiad rheolaidd mewn perthynas â'r gwaith o ddatblygu'r Bil, gan gynnwys mewn perthynas â gwelliannau gan Lywodraeth y DU sy'n effeithio ar Gymru.

Darpariaethau yn y Bil y mae angen cydsyniad ar eu cyfer

9. Cymalau'r Bil fel y'u cyflwynwyd sy'n bodloni'r Prawf RhS 29 oedd 1, 2, 5, 6, 7 (ac Atodlen 1), 9, 10, 64, 65, 67 a 69 (ac Atodlen 2).

Barn Llywodraeth y DU ar yr angen am gydsyniad

10. Mae Llywodraeth y DU yn nodi bod angen memorandwm cydsyniad deddfwriaethol ar gyfer cymalau 1, 2, 7 (ac Atodlen 1), 9, 64, 65 a 69 (ac Atodlen 2).

Y diweddaraaf am y sefyllfa ers cyflwyno gwelliannau ar 23 Ebrill

11. Cyflwynwyd y gwelliannau yn Nhŷ'r Cyffredin ar 23 Ebrill 2025 o dan gyfnod Adrodd y Bil. Mae'r gwelliannau canlynol yn gwneud darpariaeth berthnasol at ddibenion RhS 29:
- a) Gov 72 – Mae'r gwelliant hwn yn newid Atodlen 1 i'r Bil er mwyn galluogi Awdurdod Twyll y Sector Cyhoeddus (PSFA) i drosglwyddo'r dystiolaeth y mae'n ei chael o dan warant Deddf yr Heddlu a Thystiolaeth Droseddol 1984 ('PACE') i sefydliadau eraill. Mae'r posibilrwydd o drosglwyddiad o'r fath yn newid effaith bosibl cais gan awdurdod Cymreig datganoledig i'r Gweinidog/PSFA ddefnyddio eu pwerau ymchwilio o dan gymal 1. Felly, mae'r gwelliant hwn yn gwneud darpariaeth berthnasol oherwydd ei fod yn newid cwmphas ac effaith pŵer awdurdod Cymreig datganoledig i wneud cais o'r fath.
 - b) Gov 45 – Mae'r gwelliant hwn yn newid Atodlen 1 i'r Bil er mwyn galluogi'r Gweinidog (neu PSFA) i gael deunydd a ddiffinnir fel 'wedi'i eithrio' ('*excluded*') gan adran 11 o PACE (yn fras, cofnodion busnes cyfrinachol, meinwe dynol a dynnwyd at ddibenion meddygol a deunydd newyddiadurol). Felly, am yr un rheswm a roddir mewn perthynas â Gov 72, mae'r gwelliant hwn yn gwneud darpariaeth berthnasol oherwydd ei fod yn newid cwmphas ac effaith pŵer awdurdod Cymreig datganoledig i wneud cais o dan gymal 2 o'r Bil.
 - c) Gov 76 a Gov 75 – Gyda'i gilydd, mae'r gwelliannau hyn yn ehangu'r diffiniad o 'twyll' ('*fraud*') yng nghymal 70 (sy'n gymwys i Ran 1 o'r Bil) i gynnwys troseddau o dan adrannau 6 a 7 o Ddeddf Twyll 2006. Maent hefyd yn gwneud darpariaeth benodol ynglŷn â dehongli'r rhannau newydd o'r diffiniad. Mae ehangu ystyr 'twyll' ('*fraud*') yn ei dro yn ehangu'r amgylchiadau lle y gallai awdurdod Cymreig datganoledig wneud cais o dan gymal 2 bod y swyddogaethau craidd o dan gymal 1 yn cael eu harfer. Felly, mae'r gwelliant hwn yn gwneud darpariaeth berthnasol oherwydd drwy ddiwygio'r diffiniad o 'twyll' ('*fraud*'), mae'n newid cwmphas un o swyddogaethau awdurdodau Cymreig datganoledig.
 - d) Gov 79, Gov 78, Gov 77, Gov 74 a Gov 73 – Mae'r gwelliannau hyn yn estyn y cyfnod cyfyngu ar gyfer awdurdodau Cymreig datganoledig i ddwyn hawliad cyfreithiol mewn perthynas â thwyll sy'n gysylltiedig â covid i 12 mlynedd drwy ehangu cwmphas cymal 99. Mae'r gwelliannau hyn felly yn gwneud darpariaeth berthnasol oherwydd eu bod yn newid cwmphas swyddogaeth awdurdodau Cymreig datganoledig i ddwyn achos cyfreithiol.

Casgliad

12. Rwyf o'r farn ei bod yn briodol ymdrin â'r darpariaethau hyn mewn Bil gan y DU. Mae'r ddeddfwriaeth yn gyson â ffocws Llywodraeth Cymru ar ddiogelu arian cyhoeddus rhag twyll a gwallau. Felly, rwy'n argymhell y dylai Senedd Cymru gefnogi'r cynigion a rhoi ei chydysyniad.

**Jane Hutt AS, Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyfiawnder Cymdeithasol, y
Trefnydd a'r Prif Chwip
Mai 2025**